

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 7092
Konu : Balıkesir Milletvekili
Namık HAVUTÇA'nın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016
09 Aralık 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.10.2016 tarihli ve 43452547-120.07-63903 sayılı yazınız.

Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'nın Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/8529 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet OZHASEKİ
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN NAMIK HAVUTÇA'NIN
TBMM 7/8529 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR :

Bölge halkının yoğun şikayetleri üzerine Gönen Çayında yaşanan kirliliğin geldiği boyutla ilgili yaptığım incelemeler neticesinde;

Balıkesir-Çanakkale bölgesinin önemli akarsularından biri olan Gönen Çayı'nın hızla kirlenmesi, çevreyi, halk sağlığını tehdit etmesi, bölgede yaşayan halkın şikayetlerine rağmen yaşanan kirliliğin yetkililer tarafından dikkate alınmaması, durumun vahametini ortaya koyduğu gibi yaşanan çıkmazı kronikleştirmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Balıkesir-Çanakkale illerinin önemli akarsulardan olan Gönen Çayı'ndaki kirliliğin bölge halkının sağlığını, ekolojisini, ekonomisini etkilediği ortadayken, neden gerekli önlemler alınmamaktadır? Önlemler almıyorsa yaşanan kirliliğin sebebi nedir?
- 2- Gönen Çayını kirleten unsurlar nelerdir? Bakanlığınızın elinde gerekli veriler var mı?
- 3- Bu kirleticiler gerekli birimlerce denetlenmemekte mi? Denetleniyorsa kirliliğin boyutları her geçen gün neden artmaktadır?
- 4- Gönen Çayının bu derece kirlenmesine hangi idareciler göz yumdu? Bakanlığınızın bununla ilgili bir incelemesi olacak mı?
- 5- Gönen Çayı'ndaki kirlilik sonucu balık ölümlerine bir önlem almayan idarecilerin harekete geçmemeleri manidardır. Gönen Çayı'ndaki kirlilikle ilgili önlem almak için insan ölümleri mi bekleniyor?

CEVAPLAR :

1-Bakanlığımızca, su kaynaklarının ve su ekosisteminin korunması amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkartılan mevzuat hükümleri çerçevesinde çalışmalar yürütülmektedir.

Bu kapsamda, Gönen Çayının da içinde bulunduğu Marmara Havzasında Havza Koruma Eylem Planı çalışmaları Aralık 2010 yılında tamamlanmıştır. Planda öngörülen çevresel alt yapı yatırımları ile ilgili olarak belediye ve sanayi tesislerinin atıksu arıtma tesislerinin inşaatı ve işletmeye alınması çalışmaları ilgili altyapı yönetimlerince yürütülmektedir. Yapılan çalışmalar planda belirtilen program ve Çevre Kanunu çerçevesinde Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Gönen Çayı'ndaki mevcut kirlilikle ilgili olarak Bakanlığımız ile İl Müdürlüğümüzce, 2872 Sayılı Çevre Kanunu ve 644 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca atık su kaynaklarına yönelik periyodik ve şikayete bağlı denetimler sürekli yapılmakta ve denetime esas numuneler alınmaktadır.

2- Gönen Çayı'nın ana kirletici unsuru Gönen İlçe kanalizasyonu atık sularıdır. Ayrıca, deşarj kriterlerini sağlamış olsa bile Gönen Çayı'na deşarjı olan işletmelerin atık sularının da kirliliğe katkısı bulunmaktadır. Gönen Çayı genelinde muhtelif zamanlarda İl Müdürlüğümüzce yapılan denetimlerde, Gönen Köprüsü ile Misakça Mahallesi arasındaki kısımda (tahminen 30-40 yıllık) yoğun dip tortusu ve sediment birikintisinin olduğu gözlenmiştir. Özellikle yağışın az olduğu ve deredeki su debisinin azaldığı dönemlerde dip tortuları ve sediment tabakasının renginden dolayı deredeki su rengi grimsi bir hal almaktadır.

BASKİ Genel Müdürlüğü tarafından ihalesi yapılan ve Bakanlığımızca yer seçimi uygun görülen Gönen İlçesi Kentsel Atıksu Arıtma Tesisi inşaatı Hasanbey Mahallesi'nde devam etmekte olup 2017 yılı içerisinde devreye alınması planlanmaktadır. Gönen Çayı'nın Su Kalitesi ve debisi gibi veriler 645 Sayılı KHK uyarınca Orman Su İşleri Bakanlığı ve taşra birimleri (DSİ 25. Bölge Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Balıkesir Şube Müdürlüğü) tarafından takip edilmektedir.

3-2872 sayılı Çevre Kanunu ile bu Kanuna istinaden çıkarılan mevzuatlar uyarınca Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından ani, birleşik ve şikâyet üzerine denetimler yapılmaktadır. Çevre Kanunu'na aykırı faaliyet gösteren veya kirliliğe sebebiyet verdiği tespit edilen işletmelere, 2872 sayılı Çevre Kanunun 20 nci maddesi uyarınca idari yaptırım uygulanmakta, aykırılık düzeltilmez ise çevre ve insan sağlığı yönünden tehlike yaratan faaliyetlere anılan Kanunun 15 inci maddesi uyarınca faaliyet durdurma cezası verilmektedir. Ayrıca, çevrenin kasten ve taksirle kirlendiğinin tespit edilmesi durumunda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun çevreye karşı suçların düzenlendiği 181 ve 182 nci maddelerine göre Cumhuriyet Savcılığına Bakanlığımızca suç duyurusunda bulunulmaktadır.

4- 2872 Sayılı Çevre Kanunu ve 644 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz tarafından işletmelere gerekli denetimler yapılmaktadır. Kentsel atık su arıtma tesislerinin kurulması, işletilmesi vb işler ilgili Belediye Başkanlıkları veya atık su altyapı yönetimleri sorumluluğunda bulunmaktadır.

5- Gönen Deresinde yıllar itibariyle birikerek gaz çıkışlarına sebep olan ve dere suyu rengini grimsi gösteren dip tortusu ve sediment tabakasının temizlenmesi için DSI 25. Bölge Müdürlüğü tarafından "DSİ 25. Bölge Müdürlüğü Balıkesir Gönen- Ayvalık (Gönen İlçesi Gönen Çayı, Ayvalık İlçesi Nikita Deresi) Aplikasyona Müstenit Taşkın ve Rusubat Kontrolüne Yönelik İstikşaf Raporu Hazırlanması İşİ" NFB Müh. Müş.İnş. Turizm ve Bilişim San. ve Tic. Ltd. Şti. firmasına ihale edilmiş olup söz konusu temizleme çalışmalarının 2017 yılı içinde yapılması planlanmaktadır.

